

השתלבות חרדים בעלי הכשרה מקצועית וגבוהה בשוק העבודה מתודולוגיה

מטרת המחקר

מחקר זה מבקש לבחון מספר היבטים ביחס לסטאטוס התעסוקתי של נשים וגברים חרדים אשר רכשו השכלה גבוהה או הכשרה מקצועית בין השנים 2003-2006 :

- בחינת המצב התעסוקתי הנוכחי של בוגרי הכשרות שונות, מקצועיות וגבוהות כאחד
- אפיון הרקע הסוציו-דמוגרפי של חרדים בוגרי הכשרות מקצועיות והמסלולים האקדמאים שהם עברו
- אפיון השתלבותם המקצועית והחברתית של חרדים בוגרי הכשרות אלו במקומות עבודה
- אפיון עמדותיהם ויחסם של נשים וגברים חרדים בעלי הכשרה מקצועית או גבוהה (המועסקים כשנה ויותר) לשוק התעסוקה הכללי ולשילובם והתקדמותם בו

אוכלוסיית המחקר

אוכלוסיית המחקר נחלקת כדלקמן :

- **נשים וגברים חרדים בוגרי הכשרות מקצועיות והנדסאים** בפקוח האגף להכשרה מקצועית במשרד התמ"ת אשר למדו במוסדות הכשרה שונים בין השנים 2003-2006
- **נשים וגברים חרדים בוגרי מוסדות אקדמאים** שונים במגוון מקצועות ומסלולים בין השנים 2002-2007¹

מקורות הנתונים

מוסדות בפקוח האגף להכשרה מקצועית ומה"ט

- המרכז החרדי להכשרה מקצועית (שלוחות ירושלים, בני-ברק ואשדוד)
- מכון "לומדה"
- מכללת סלע

סמינרים ומוסדות הכשרה לנשים חרדיות (מסלולי הכשרה בפקוח מה"ט)

- מכון לוסטיג
- סמינר מרגלית
- סמינר "אוהל ברכה"

¹ לפרוט מוסדות ומסלולי הלימוד ראה נספח א'

- ביה"ס "בינה ודעת"
- סמינר בית יעקב בא"י (שלוחת ירושלים)
- מכללת באר-שבע (שלוחת אופקים)
- המכללה למינהל סניף חיפה
- המכללה למינהל סניף אשדוד

מוסדות אקדמאים

- מכון לנדר - טורו קולג'
- המכללה החרדית ירושלים
- ביה"ב הגבוה לטכנולוגיה (בג"ט) ושלוחותיו (מכון נווה)
- האוניברסיטה הפתוחה

המדגם

אוכלוסיית הסקר מייצגת נאמנה את מרבית הנשים והגברים החרדים שלמדו בשנים אלו במוסדות להכשרה מקצועית והכשרה לתואר הנדסאי. עם זאת, בשל מגבלות המחקר לא ניתן היה להקיף את כלל החרדים שלמדו במוסדות אקדמאים². מכיוון שחסר עדיין במדינת ישראל רישום מסודר, מלא, אמין ועדכני של כלל האקדמאים והסטודנטים החרדים, לא ניתן היה לבנות מדגם כפי שמקובל במחקרים דומים בארץ ובעולם.

שיטת המחקר

איסוף הנתונים התבצע באמצעות סקר טלפוני מקיף אשר נערך במהלך החודשים נובמבר-דצמבר 2008 בקרב למעלה מ-1,000 גברים חרדים בעלי הכשרה מקצועית או השכלה גבוהה. לשם כך נאספו נתוני פרט ממגוון רחב של בוגרי הכשרות מקצועיות של האגף להכשרה מקצועית במשרד התמ"ת וכן של בוגרי מסלולי הנדסאות שונים בפיקוח מה"ט (המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית). כמו כן, נאספו נתונים ממספר מכללות ומוסדות אקדמאים שונים המותאמים לציבור החרדי³. יש לציין שההיענות לסקר בקרב הגברים החרדים הייתה נמוכה למדי, ועמדה על כ-25% בלבד מכלל הפניות שהם כ-260 מרואיינים. במקביל נערך סקר זהה בקרב 1,717 נשים חרדיות בעלות השכלה גבוהה (אקדמאיות והנדסאיות) ומקצועיות. בסך-הכל השיבו לשאלון 783 נשים חרדיות (על-פי הגדרתן העצמית) המהוות כ-45% מכלל אוכלוסיית המחקר הפוטנציאלית.

² רישומם של סטודנטים חרדים נערך על-פי מוסדות לימוד גבוהים המותאמים לציבור זה אשר מוכרים ומתוקצבים על-ידי המועצה להשכלה גבוהה. על כן, קשה להעריך את מספרם הממשי של החרדים הלומדים במסלולים ומוסדות אקדמאים אשר אינם מותאמים לציבור זה ושאינם מתוקצבים ע"י המל"ג.

משרד התמ"ת
מחקר וכלכלה

הנתונים בסקר זה נאספו באמצעות שאלון מובנה אשר בכתיבתו השתתפו חוקרים בתחום התעסוקה בציבור החרדי וכן חוקרים המתמחים במעקב אחר בוגרי הכשרות מקצועיות. השאלון בחן היבטים שונים ביחס לסטאטוס התעסוקתי הנוכחי של המרואינים, השתלבותם המקצועית של העובדים החרדים, השתלבות חברתית במקום העבודה, יחסה של הסביבה הקרובה והקהילה להשתלבות בעבודה וכן היבטים סוציולוגיים הקשורים לתפיסת ערך העבודה בקרב העובדים החרדים.